

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „
Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözsdeben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal Király-utca 14-ik szám, hol mindenkor a legutányosabb árak szabhatnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben 1 sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Király-utca 14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14-ik szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A földmívelési miniszter Pécsen.

Gróf Széchenyi Pál földmívelési, ipar- és kereskedelmiügyi miniszter szerdán d. e. 1/10 órákor városunkba érkezett kiállításunk megzemlélésére.

E látogatás jelentősége elvitatathatlan. Mutatja az egyrészt, hogy a miniszter ur a szakmájába vága dolgok iránt még a vidéken is érdeklődik, sőt azok figyelmes szemmelartását kötelességének ismeri, mint azt különben a nála tisztelgő küldöttségek előtt nyíltan ki is jelenté és mutatja másrészt azt, minek konstatalhatása való örömmel tölt el bennünket, hogy kiállításunknak csakugyan országos jelentősége van.

A miniszter válasza, melyeket részint az iparkamara, részint a város és a gazdasági s szőlőszeti egyesület küldöttségének adott, számos oly részletet tartalmaznak, melyek különösen kiemelendők s ezek: a leghizelgőbb elismerés a pécsi kereskedelmi iparkamara iránt s az a komoly figyelmeztetés, melyet a phylloxerának nálunk is folyton terjedő pusztítására vonatkozólag tett, hangsúlyozva az amerikai szőlőtelepek létesítésének szükségességét és ígéretet téve, hogy gazdáink ez irányú működését dugványok adományozása után s egyébként is tőle telhetőleg elősegíteni fogja, oly ígéret, melyet létezőkben fenyegetett szőlősgazdáink bizonyára örömmel vesznek tudomásul annyival inkább,

mert ily ígéretekkel Pécs város és Baranyamegye közönsége eddig legalább nem igen volt és nem igen van elkényeztetve.

A miniszter beható szemle alá vette kiállításunkat, apróra megnézve minden osztályt és csaknem minden egyes kiállító műveit. Különösen érdeklődött a pécsi, baranyai, somogyi, tolnai és slavonai készítmények iránt, megmagyaráztatva magának az egyes iparosok által tett újításokat, javításokat, találmányokat. Szemléje eredménye teljesen kielégítő reánk nézve, mert a miniszter a kiállítás hatását „impozáns“-nak nyilvánította, minőt vidéken — mint ő mondá — nem várt volna s ez a miniszter szájából a legnagyobb dicséret a kiállításra, mire annak rendezői méltán büszkék lehetnek.

Ezek után áttérhetünk a miniszter fogadtatásának részleteire.

A 1/2 10 órára jelzett fogadtatás fényének emelésére közelítünk legtekintélyesebb egyéniségi megjelentek a pályánvaron. Ott voltak: Kardos Kálmán főispán, Aidingor János polgármester, Seifritz István kanonok, Hanny Gábor szegárdi apátiebiás, Bencze István esperes, Perczel Dazsó ország. képviselő. Sável Kálmán törvényeszi elnök, Dragonescu Dömjen pénzügyigazgató, Bánffy Simon kir. közjegyző, Opris Péter posta és távirda igazgató, Bartossagh Imre megyei főjegyző, Majorossy Imre városi főjegyző, Németh Ignác megyei főjegyző, Fekete Mihály városi tiszti főjegyző, Lechner Gyula városi rendőr főkapitány, Zavaros Péter tanácsnok, Jeszenszky Géza árvaszéki elnök, Forray Iván főszolgabíró, Sey László árvaszéki elnök, továbbá: Rath Mátyás kamarai elnök, Schapringner Joachim

k. alelnök, dr. Záray Kálmán k. titkár, Engel József, Lítke József, Habarényi Pál, Sipőcz István, Zsolnay Vilmos, Hoffmann Károly gyárosok, Ullmann Károly bankár, Vörös Mihály tanár, Renz Béla magánzó stb. stb.

A vonat megérkezvén, a minisztert, ki Nádosy Kálmán kiállítási elnök és Brázy Kálmán földbirtokosok kíséretében jött, felszálltak az egybegyűlték dörgő éljenzessel fogadták. A főispán a minisztert röviden üdvözölvén, az megköszöné a szívvelyes fogadtatást és örömeinek adott kifejezést, hogy városunkba, habár csak rövid időre is, eljöhetett. Ezután a megjelentek bemutatván, a miniszter a főispán lakására hajtatott, hol átviteltöküdvén, csakhamar megjelent a kiállítási területen, hol Nádosy Kálmán elnök által üdvözöltetett, mire a miniszter sajnálatának adott kifejezést a fölött, hogy a megnyitáson nem lehetett itt, miben idejének kimerősége és elfoglaltsága akadályozta meg. Örömmel emlékezett meg a kilitás jó híréről s gratulál a végrehajtott bizottságnak, hogy már most fölösleggel rendelkezik, a mit ő — mondá — sajnás, a budapesti kiállítással nem tudott elérni.

Ezután az igazgatósági (Hoffmann) pavilonban Rath Mátyás kamarai elnök tisztelgett a miniszter előtt a kamarai tagokkal, kérve nagybecsű támogatását. A miniszter kijelenté, (mint mondá — annélkül, hogy bökölni akarna) hogy a pécsi kamara a dédelgetett kamarák közé tartozott mindig, ennek működésével miniszteriuma nagyon meg van elégedve, mert fölterjesztései, jelentései megbízhatók, szakszerűek, realis becsesl bírnak. Kijelenté, hogy kötelességének tartotta eljövetelet és azért jött, hogy tanuljon s hiszi is, hogy ezt a célját el fogja érni. — Ezután a városi tanács tagjai tisztelegtek a polgármester vezetése alatt, kik előtt a miniszter elismeréssel szolt a város kellemes, kies fekvéséről, szépségéről, tisztaságáról és haladásáról. — Majd Nádosy Kálmán vezetése alatt a gazdasági egyesület tagjai tisztelegtek, köztök Bánffy Simonnal, ki a minisztert a szőlősgazdák egyesülete

A „PÉCS“ TÁRCAJA.

„Czepperli.“

(Humoreszk.)

— A „PÉCS“ eredeti tárcája. —

(Folytatás és vége.)

Pár nappal később, a délelőtti órákban, valaki csengett és mitán Katica még a piacon volt, Irénke ment kinyitni az ajtót. „Talán a levélbördő?”

„Kézét csokolom nagysád! Katica nincsen idehaza?”

„Ah, ön az? Katica itthon-e? Nem — tudom — majd megkérdezem a mamát —”

„Mamám — „ő” itt van —”

„Kicsoda?”

„Ő, a legszebb katoná a világon, Katicával akar beszélni.”

„Hát jöjjön később!”

Malvina kisasszony, ki zongorázott és épen most fejezté be darabját, kérdezi:

„Ki van künn?”

„Ő, az őrmester!”

„Ah! — Az? és Katica nincsen itthon, de kár! — kedves mamám — engedj egy kis tré-

fát, bocsásd be az őrmestert, igen? Hivd be Irén! Nem? Hivd te, Lujza —”

Ez, nem várva a mama beleegyezésére, csakhamar behozza a katonát, ki megint feszült „hapták” tartással, az ajtónál megáll.

„Szolgálja! Kezeiket csokolom!”

„Tessék leülni őrmester uram! ne féljen; Lujza, hozz egy kis bort. Minek maradna a konyhában, ha csak nem gyűlöli a zongorázást —?”

„Ő ellenkezőleg — mindig szerettem ezt! méltóztassék csak folytatni nagysád.”

És Malvina folytató a „Walküre“-lovaglás és a „tűzvárást,” roppant nehéz változatokkal.

„Nemde, nagyon szép ez a „Czepperli”?”

„Ő igen, ősmereim már, sokszor táncoltam rajta nagy bucsún!”

Haj! de nevettek a gonosz lányok és a mama is! csak a szőke Irénke sajnálta a szegény embert (mert olyan szép volt!) és oda sügött: „ne higgyen, ez nem czepperli, ez opera! de megíjvede hallgatott el, midőn látta, hogy e figyelmeztetésért hálából minő tüzes, hódoló pillantást kapott a csodából gyönyörű fekete szeméből!! De annál irgalmatlanabb volt Malvina.

„Hallja őrmester úr, nemde ön is szeretne ugy játszani?”

„Hogy ne! talán nagyon nehéz ez?”

„Ha megengedi —” és Gyula gróf odail lehető legostobább pótvál a zongorához, nehéz kezekkel belekapva a billentyűkbe.

„Úgy kell?”

„Ha, ha! hi hi! csak rajta — brávó — hi, hi — ah — ő — mi—cso—da — ah!!!!” és nyitott szájasával nézett Luiza, Malvina és a mama, csak Irénkének pirult el arca örömteljes meglepetésből. Volt is elég ok erre!

Kedzetben az őrmester uram csak úgy játszott, mint egy három éves gyerek szokott a zongorán; de lassanként kivethető volt egy bizonyos melódia — „a tűzvárást,” aztán megkezdte a „Walkürenritt“-et, de azon különbséggel, hogy Malvina kihagyta a legnehezebb variációkat, melyeket most pompás kifejezéssel és bámulatos művésziességgel előadni hallott.

Már a darab elején eltűnt a valót sejtő mama, utána Lujza és Malvina és mikor a művész befejezte darabját, már csak egy susogott „brávó“-t, aztán az is eltűnt és a gróf egyedül látta magát a szobában.

„Ajánlom magamat hölgyeim!” kiáltja hangosan és elment.

Épen jókor jött Katica a lépcsőn fel.

„Isten veled gyermekem! mamának megküldöm a 100 frtot és ha valamit kívánsz, írj

hogy a szél mindig egyenlő erővel működik, melynek sűrűsége 32° Reiter szerint. A szellőda a kúprendszer szerint készült, melynek előnye a, hogy minden egyes sípnak saját kúpa van s így a sípok mindig egyenlő erősséggel és mennyiséggel levegőt kapnak. A Manual 4 1/2 Octáv terjedelmű a C-től a 3 vonalas f-ig. A Pedal 2 octáv. C-től h-ig. A pedal billentyűzetéről megjegyzendő, hogy az Unger saját eredeti eszméje után készült. A Manual regiszterei a következők: Hegedű principal 8', Gedect 8'; Salicional 8'; Rohrflöte 4'; Octáv 4'; Mixtur 1. 2. 3. Pedal register kettő van u. m. Bordun 16' 4' Principal bass 8'. A regiszterek alatt mellékhangok vannak, a melyek arra szolgálnak, hogy a játszó a regisztereket tetszése szerint beállíthatja és velük egyidejűleg a combinatív lábnymást használhatja. Ezenkívül van még 5 lábnymó. Az első Forte, mely a teljes művet zárja vagy nyitja; második a combinatív nyomás, melyet, mint főntebb említettük, a mellékhangokkal kapcsolatunk össze. Azután van Crescendo és Decrescendo lábnymó; az ehhez való redőzet nem csak a homlokzaton, hanem az orgona oldalán is van, mi által a Crescendo és Decrescendo sokkal teljesebb, mint oly orgonáknál, melyeknél a redőzet csak is a homlokzaton van és ép ezen okból ezen orgonán a homlokzati sípok némák. A műről csak is dicsérelt szolhatunk, tekintve annak belszerkezetét, nemkülönben csinos és izléses kiállítását. Unger 60' orgonát készített már, melyek közül nevezetesebbek a bonyhádi, kaposvári és az 1885-iki budapesti országos kiállításra felállított orgonája, a melyről a fővárosi lapok is elismerőleg nyilatkoznak.

Most már újra visszatérhetünk a butoripar osztályába. Ott találjuk Engel Adolf és fiait pécsi fa nagyiparosok kiállítványát egymás mellett két csoportban a terem észak-keleti sarkában. A löcsőpart egy teljes szobaberenkezésből áll. Gyönyörűen faragott keményfa butorok, vörösmenyeztetésű oldalt szintén vörös draperiával körített fülkében. Közvetlen e mellett egy nagy, nemz keményfából készült ebédlőbe való edényes szekrény a egy nagyobb asztal foglal helyet. Mind a két darab becsületre válik az Angliacégnék. E czég, a budapesti országos kiállítás nagy feltűnést keltett s ugy a szakkörök, mint a laikus nagyközönség tetszését, elismerését s dicsőretét vívta ki az erdőgazdaság s faipar terén tanúsított fáradhatatlan buzgalmaért s az elért sikerteljes eredményért. A faiparnak ez idő szerint egyik legkiválóbb képviselője a pécsi „Engel A és fia” czég. Oly időben, midőn minden üzleti mozgás csak vajudott hazánkban s az ipar iránt kevés kivétellel csaknem mindenki közönyt mutatott, alapította meg Engel Adolf 1860-ban az első dél-nyugat-magyarországi gőzfűrészelő gyárat Pécsen s ez neki nagy fáradsága, gondja s anyagi áldozata került, mert minden oldalról akadályokba ütközött és számos nehézséget kellett leküzdenie. A gőzfűrészelő gyár berendezése az évek hossza során át mindig javult, fejlődött, úgy, hogy maupáság már a maga nemében csaknem páratlanul áll. Készít mindenféle gyártmányokat vagyon építéshez, bányákhoz, ácsok, kádárok, asztalok számára stb. Franciaország, Holland, Olaszország részére. Szerbiába s Romániába is voltak nagy kivitelői 1885 ben Fiuméba szállított mintegy 4000 méter talaj-koczkát, melyeknek egy része tölgy- és diófából s József főherczeg megrendelésére, ottani pompás villája számára készült. A gyár legdicsőségesebb s legművészebb kivitelű talaj-koczkákat állít elő a belgrádi kir. palota nagy része az Engel által készített renek kivitelű talaj-koczkákkal van lepadtózva. A talaj koczka gyárral asztalok, ácsok és más építészeti mesterségekre szükséges nagyobb szerkezetű műhelyek vannak összekötve. A gépházban működik állandóan két gőzgép, az egyik 65, a másik 15 lóerjű Használhatban van 2 óriási törzs-fűrész, 9 szalag-gép, 14 kör-fűrész, 2 szelvény-fűrész, 1 gyalgép, egy lomb-fűrész valamennyi ördögi gyorsasággal működik s különféle munkát végezve csodálatos halm- s kesztiményt produkál. Naponta 100—120 munkás foglalkozik a gyárban s keresi kenyerét. A gépesarnok mellett óriási fátelések terülnek el, felhalmazva különféle fajú szál-, hasab- s részben kidolgozott fával. A fahordás vasuti kocsin s vasútszekerek történet. A derék család mult évben „János” előnévvel magyar nemességgel lón kitüntetve.

Jogakadémiai tanrendje

(Az 1889/0-ki tanév első felére).

a) Kötelezett tantárgyak.

1) Első évi jogi tanfolyam.

(I. számú tanterem)

1. Bevezetés a jog- és államtudományokba; hétfőn, pénteken d. u. 3—4-ig; hetenkint 2 óra. Dr. Bors Emil nyilv. rend. tanár.
2. Római jog történelme és institútói; esütörtök kivételével naponkint d. e. 9—10-ig; hétfőn, kedden, pénteken d. u. 2—3-ig; hetenkint 8 óra. Dr. Friedl Károly tanár-helyettes.
3. Magyar alkotmány és jogtörténet; esütörtök kivételével naponkint d. e. 8—9-ig; kedden d. u. 3—4-ig; szombaton d. e. 10—11-ig; hetenkint 7 óra. Dr. Kosutány Ignác nyilv. rend. tanár.
4. Jogbölcseleti erkölestan; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken d. e. 10—11-ig; hetenkint 4 óra. Rábányay János magántanár.

2) Második évi jogi tanfolyam.

(II. számú tanterem)

1. Jogbölcselet; esütörtök kivételével naponkint d. u. 3—4-ig; hétfőn, szerdán, szombaton d. e. 10—11-ig; hetenkint 8 óra. Dr. Lukács Adolf nyilv. rendes tanár.
2. Magyar magánjog; esütörtök kivételével naponkint d. e. 9—10-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Kopcsányi Károly nyilv. rendk. tanár.
3. Nemzetgazdaságtan; esütörtök kivételével naponkint d. e. 8—9-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Mihályffy Ernő helyettes tanár.

3) Államtudományi szaktanfolyam.

(III. számú terem.)

1. Alkotmányi és kormányzati politika; hétfőn, kedden, pénteken, szombaton d. u. 2—3-ig; kedden d. e. 10—11-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Bors Emil nyilv. rend. tanár.
2. Magyar közigaztási jog; esütörtök kivételével naponkint d. e. 8—9-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Schaurek Bódog nyilv. rend. tanár.
3. Egyházközi; hétfőn, szerdán, pénteken, szombaton d. u. 3—4-ig; hetenkint 4 óra. Dr. Kosutány Ignác nyilv. rend. tanár.

4) Jogtudományi szaktanfolyam.

(IV. számú tanterem)

1. Magyar polgári törvénykezési jog; naponkint esütörtök kivételével d. e. 8—9-ig; hetenkint 5 óra.
2. Büntetőjog; naponkint esütörtök kivételével d. u. 2—3-ig; hetenkint 5 óra. Dr. Lukács Adolf nyilv. rend. tanár.
3. Osztárk magánjog; esütörtök kivételével naponkint d. e. 10—11-ig; szerdán d. u. 3—4-ig; hetenkint 6 óra. Dr. Kopcsányi Károly nyilv. rendk. tanár.

b) Special-Collegiumok.

1. Szemelvények a római jogból; szerdán, szombaton d. u. 2—3-ig; hetenkint 2 óra. I. sz. tanterem. Dr. Friedl Károly tanár-helyettes.
2. Kereskedelmi jog; esütörtök kivételével naponkint d. e. 9—10-ig; hetenkint 5 óra. IV. sz. tanterem. Dr. Mutschbacher Viktor nyilv. rend. tanár.
3. Állami alaptan; hétfőn, szombaton d. e. 10—11-ig; hetenkint 2 óra. III. sz. tanterem. Dr. Bors Emil nyilv. rend. tanár.
4. Községi közigazgatás; hétfőn, kedden, pénteken d. e. 9—10-ig; hetenkint 3 óra. III. sz. tanterem. Dr. Schaurek Bódog nyilv. rend. tanár.
5. Szociológia elmélete; szerdán, szombaton d. e. 9—10-ig; hetenkint 2 óra. III. sz. tanterem. Ugyanazon tanár.
6. Hitel és bankok; hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2—3-ig; hetenkint 3 óra. II. sz. tanterem. Dr. Mihályffy Ernő helyettes tanár.
7. Adatszámvetés; kedden és pénteken d. e. 10—11-ig; hetenkint 2 óra. II. sz. tanterem. Ugyanazon tanár.
8. Közgazdaság fejlődése Magyarországon; hétfőn d. e. 10—11; hetenkint 1 óra. II. sz. tanterem. Ugyanazon tanár.
9. Törvényeszköi orvostan (tandijmentes órák), kedden, pénteken d. u. 2—3-ig; hetenkint 2 óra. II. sz. tanterem. Dr. Kohárics Károly magántanár.

c) Publikumok.

1. Szerzői jog; pénteken d. u. 3—4-ig; hetenkint 1 óra. IV. sz. tanterem. Dr. Mutschbacher Viktor nyilv. rend. tanár.
2. Az ókori államelmélet Plató és Aristoteles műveiből kifejtve; pénteken d. e. 10—11-ig; hetenkint 1 óra. III. sz. tanterem. Dr. Bors Emil nyilv. rendes tanár.

A jog- és államtudományi karral kapcsolatban levő vizsgálati bizottságok.

I. Első alapvizsgálati bizottság

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector. Másod-elnök: Dr. Mutschbacher Viktor, jogtanár.

Bizottsági tagok: Dr. Kosutány Ignác, Dr. Kopcsányi Károly, jogtanárok.

II. Második alapvizsgálati bizottság

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector. Másod-elnök: Dr. Bors Emil, jogtanár. Bizottsági tagok: Dr. Lukács Adolf, Dr. Mihályffy Ernő, jogtanárok.

III. Jogtudományi államvizsgálati bizottság

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector. Másod-elnök: Dr. Lukács Adolf, jogtanár.

Beltalok:

Dr. Mutschbacher Viktor, Dr. Schaurek Bódog, Dr. Kopcsányi Károly, jogtanárok.

Kültalok:

Dragonescu Döme, kir. tanácsos, pénzügyi igazgató, Erreth János, köz- és váltó-üggyvéd, az ügyvédi kamara elnöke, Fekete Mihály, sz. kir. Pécs városának tisztifőgyőze, Hinka László, püspöki jogtanácsos, köz- és váltó-üggyvéd, Szikszay János kir. tanácsos, kir. törvényszéki bíró. Zolnay György, kir. ügyész.

IV. Államtudományi államvizsgálati bizottság

Elnök: Dr. Szeredy József, prodirector. Másod-elnök: Dr. Kosutány Ignác, jogtanár.

Beltalok:

Dr. Bors Emil, Dr. Schaurek Bódog, jogtanárok.

Kültalok:

Aiding János, kir. tanácsos, sz. kir. Pécs városának polgármestere, Bartos ságh Imre, Baranyamegye főjegyzője, Kossits Szilárd köz- és váltó-üggyvéd, Pilch Antal, kir. törvényszéki bíró.

Figyelmeztetés.

A beiratkozás az 1888/9-ki tanév I. felére f. évi szeptember hó 1—8-ig történnek, e tekintetben a joghallgató urak a szerv. szabályzat 47. és 48. §§-ra, a tandíjtétést illetőleg pedig ugyanannak 19; 20. és 21. §§-ra figyelmeztetnek.

Azon joghallgatók, kik a tandíj alóli felmentésre igényt tarthatni vélnék, az ez iránti folyamodványaikat, kellően felszerelve s a tanári karhoz címezve, a beiratkozás az igazgatónál nyújtásba.

A pót és ismétlő alapvizsgálatok f. é. szept. 9—14-ig fognak megtartatni.

Pécsen, 1888. augusztus 25-én.

Dr. Szeredy József

prodirector.

— A pécsi atletikai klub I. országos viadalának programja.

Verseny napja: 1888. szeptember hó 2-ika. Verseny-tér: a tettei fenisk. I. Versenybizottság: 1. Disznok Kados Kálmán főispán. Versenybíró: Elnöke Bartos ságh Imre. Versenybírók: Egy József, Nádaszy Kálmán, Németh József, Zsolnay György. Titkár: Egy Béla dr. Pénztárnokok: Igárlits Radivoj és Beierlein Béla Idő- és térmérő: Benyovszky Manó. Indító: Waniss Sándor. Pályabírók: Liskay Bálint és Vasary Gyula. Orvos: Johann Béla dr. 2) Vendégfogadó- és rendező-bizottság: Elnöke Liskay Bálint. Tagjai: Csendes Alajos, Feiler Mihály, Gaál László, Jeszenszky Lajos, Jeszenszky Kálmán, Jobst Béla, Kiss József, Kozits Kamil, Lammer Károly dr., Littke Jenő, Lutz István, Mihálovits Antal, Miltényi Miklós dr., Nick Alajos dr., Novotarszky Miksa, Seeh Károly dr.

II. Versenymek: I. Nagy távverseny. Táv. 5. klm. Jelentkezők: Egy Dezső, szine kék rózszin vialszallag, König Ferenc, szine egyletin, Küllej Pál, kék-piros szalag, Matkovits Miklós bajnokjelölt, szine egyletigenyruha, Peits János bajnokjelölt, szine egyletigenyruha, Wenczel Lajos bajnok, szine egyletigenyruha, Vermes Nándor viador, szine egyletigenyruha, Vermes Lajos bajnok, szine egyletigenyruha, Fellegi Antal szine egyletigenyruha. II. Sikverseny. Táv. 300 méter. Jelentkezők: Egy Dezső, Kellauer Gábor, szine zöld vialszallag. Bódó Aladár, szine kék-zürke ing, Matkovits Miklós b. j., Peits János b. j.,

Wenzel Lajos b., Vermes Nándor v., Vermes Lajos b., Fellegi Antal. III. Magas ugrás. Jelentkezők: Ott Béla, színe vörös fekete ing, Matkovits Miklós b. j., Peits János b. j., Wenzel Lajos b., Vermes Nándor v., Vermes Lajos b., Fellegi Antal. IV. Sikverseny döntő futama. V. Távol ugrás. Jelentkezők: Ott Béla, Küllay Pál, Bodó Aladár. Matkovits Miklós b. j., Peits János b. j., Wenzel Lajos b., Vermes Nándor v., Vermes Lajos b., Fellegi Antal. VI. Gátverseny (zárt verseny táv. 200 méter — 4 gát). Jelentkezők: Egrý Dező, Küllay Pál, Bodó Aladár, dr. Egrý Béla, színe kék-sárga ing. VII. Kardvívás. Jelentkezők: Liszky Bálint — kék-sárga ing, Hainesz Károly — vörös karszalag, Kellauer Gábor, dr. Egrý Béla, Matkovits Miklós b. j., Peits János b. j., Wenzel Lajos b., Vermes Nándor v., Vermes Lajos b., Fellegi Antal. VIII. Snly-dobás magas b. Jelentkezők: Ott Béla, Kellauer Gábor, Kónig Ferenc, Matkovits Miklós b. j., Peits János b. j., Wenzel Lajos b., Vermes Nándor v., Vermes Lajos b., Fellegi Antal. X. Kerékpárosok felvonulása, disztraktorkorok versenyek kívül.

Minden versenyzőre külön 2-szeri cselegetés ad jelt melyek közül az első a versenyzőket az előkészületre, 2-ika a soraközörsre hívja.

Szűnetek alatt a katonai zene játszik. — Kezdeté pont 3 órákor.

Béltipi díjak: I. ső hely 1 firt, II-hely 50 kr, deákjeji 20 kr.

Este a Nemzeti Casino nyári helyiségében táncmulatság, kezdete 9 órákor.

Jegyek előre válthatók Valentin K. könyvkereskedésében.

Egrý Béla dr, titkár.

Hirek.

Katonai szemle. József főherceg f. hó 3-ikán Nagykanizsára megy a 20-ik honvédegyalag feldandár fölött szemlért tartani. Ugyanazon napon Graef Ede adiatas a pécsi sátor-táborban összpontosított 19-ik h. gy feldandár fölött fog szemlért tartani és még az nap este elutazik városunkból.

A miniszter köszönete. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából pécsi sz. kir. városra nevében Aiding János polgármester is üdvözlővén, a miniszter érre a következő távirattal válaszolt: „Öszinte köszönet és hazafias üdvözlöt egy nagyságodnak, mint a rólam oly szívesen megemlékezett és általam annyira szeretett Pécs városának. Jó kívánatokat örömmel sorozom kedves emléimk köz. Fejérváry.”

Gyászmise. Az elhalt Trefort Agoston valás és közoktatásügyi m. kir. miniszterét f. hó 27-én gyászmisét mondatott Pécsváradon, mely alatt a helybeli segéd-lelkész P r i c k l e r Károly celebrált két papnövendék segédlete mellett. A misén megjelentek az összes közalapítványi tisztek, élükön: T o s t Gyula miniszteri osztálytanácsos és kir. főtiszt. Az említett főtiszt egyzersmind felhívta a kerfete alá tartozó összes közalapítványi hivatalokat, hogy a területükön levő rom-kath. kegyuri templomokban az elhalt miniszter lelki üdvéért gyászmisét mondatassék.

Dr. Dulanszky Nándor püspök kőssön érte-sülvén Trefort miniszter haláláról, annak temetésére már nem érkezhetett meg Budapestre, azért mégis a fővárosba sietett, hogy jelen lehessen a szombati, az egyetemi templomban celebrált requiemem. A püspök kedden reggel érkezett, vissza Budapestről Nádasra.

Két előkelő vendég érkezését várja a kiállítási végrehajtó bizottság. Az egyik Z i c h y Jenő gróf, a magyar ipar lelkes terjesztője, ki szeptember hó 1-én, szombaton — a másik M a t l e k o v i t s Sándor állománytíká, ki szeptember hó 3-án, hétfőn jön városunkba a kiállítás megtekintésére.

Fényes esküvő volt folyó hó 28-án délután fél 6 órákor az izraelita imaházban, ekkor vezetőn oltárhoz M a y Jakab ostrai cukorgyáros E n g e l Marianne kisasszonyt, János Engel Adolf pécsi nagyiparos és földirtokos bájos leányát. Nemcsak a földszint, de a két emelet is zsufolva volt nézőkkel és ha még hoztasszük,

hogy a kocsi alig tudtak keresztül hatolni a templom előtt állodagló ember-tömegben, a nézők számáraól némileg tájékozódva leszünk. A templom zoldelő fenyökköl és illatos virágokkal volt feldisztatva. A esketésit szertartás után, melyet C a r n i o l főoktató és dr. G ü n s z Aron lelkész végeztek, a lakodalmas menet a menyasszony bátyja: Enzel József házában gyűlt össze este-bédre, hol 100-nál többre terítettek. Az új házaspár ez alkalommal Európa minden részéből több száz színgyönt kapott. Ugy a lakománál, mint az erre következett táncnál Jónás zenéje játszott. Az új pár szerdán reggel Styria hegyei közé násztra indult.

Athlyezés. H a m m e r Károly kir. tanácsos, volt pécsi több temesvári pénzügyigazgató, hasonló minőségben Budapestre helyeztetett át.

Kiállítási hangverseny. A pécsi dalárda 8-ikán este 1/2 8 órákor a katonai zenekar közreműködésével hangversenyt ad, melynek másorát jövő szánunkban hozzuk.

A honvédség köréből. Jenzenszky Lajos 8-ik huszárezredbeli tetteges állományú honvéd hadnagy szolgáltalon kívüli viszonyba helyeztetett.

Tanár-választás. Mészáros Lajos, főgyimnasiumunk volt világi tanára, ki 3 évi devaca működés után ismerősei és barátai nagy sajnálatára a mult tanév végével megvált az intézet-től, 18 pályázó közül egyhangulag a zentai közsegi algymnasium tanárává választották.

Egyházi zene. A reálisokai növendékek „Veni Sancte”-ján, mely szept. 2-ikán vagyis holnap vasárnap reggel 7 órákor az igralmasrendiek templomában fog megtartandó, Hoffer Károly székese gyházi karaggy vezetése alatt Seyler C. nagy ünnepi miséje teljes zenekarral fog előadásra kerülni.

Hymen. K i e t z á r Lajos eljegyezte D é v e n y i Gábrisk, a-t. — M o r g e n s t e r n Gyula eljegyezte S p i t z e r B a b e t t a t. — G ö d e Károly deesi reform. lelkész 30-ikán vette oltárhoz K o n k o l y Kornéliát. — V e l l e s János zalamegyei közalapítványi erőds eljegyezte L a n d e r e r A r t h u r uradalmi főerdész leányát: Olgát.

Jönnek az eszékiek. Az eszékieknek annyira megtetszett a pécsi kiállítás és különösen az itt osztályrészüköl jutott szives fogadtatás, hogy ujra egy nagy társaság vállalkozott, mely vasárnap d. e. 10 órákor érkezik hozzánk. Fogadjék őket minél szivesebben.

Vidéki előfizetőinket, kik hátrélemben vannak, sürgősen kérjük tartozásuk kiegyenlítésére.

A jury itelete. A kiállítási jury végleges itelete f. hó 2-ikán, vasárnap 1/2 12 órákor hirdettek ki a kiállítási iroda előtt.

A tolnamegyei jegyzők kiállításunkat csoportosan fogják meglátogatni. Látogatókuk szeptember 5-ikére van elhatározva. — Jó volna a szomszéd vármegye derék jegyzői karát ez alkalomból ünnepelesen fogadni.

Halálozás. Schneider Károly meghalt f. hó 30-án, 37-ik évében. — Özevgy B u d a y Károly-é szül. Weber Anna meghalt 29-ikén, 64 évében.

A pécsi joggyecumhoz a megürült római-jogi tanszékre dr. F r i e d l Károly volt mohácsi jbirósági aljegyző tanár helyetteses e nevezetett ki Oly kitünő előd után, mint dr. S z e r e d y József, a fiatal kezdő tanárak kétszeresen nehéz lesz helyzete, de két zernak is az ok, mely őt állása lelkismeretes betöltésére buzditsa, mi, hiszünk, ha eleinte nehezen is, de kitartó munkálommal sikerülbi fog neki.

Ajánlat tüzelőfára. A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságól 1888 9. évi téli időnyere szük ségrendő 120 köbméter búkk vagy gyertyánfa szállítása iránt f. é. szeptember 14-én déli 12 óráig zárt ajánlatok elfogadtatnak. Részletes felvilágosítások a pénzügyigazgatóság irodavezetőjénél nyerhetők.

Szülők figyelmébe. Van szerencsém a t. szülők és gyámoknak becses tudomásra hozni, hogy a pécsi négylet gyermekkerájében f. évi szeptember hó 1-től 15-ig szűnet tartatik. Ezen időn túl a rendes oktatás ismét a négylet gyermekkerájé helyiségében vas. i kezdetű. Pécs, 1888. águsztus 28-án. Teljes tisztelettel Szigriszt József övő.

A ferenczrendűek Nestora Nagykanizsán: V a j d a Romuold atya meghalt 80 éves korában.

Vasuti ármerséklés. A „Jó sziv” javára f. é. szeptember hó 8-án a Dunán és partjain rendezendő ünnepevi alkalmából a bpest-pécsi és pécs-baresi vasut valamennyi állomásairól, továbbá Baresről, Villányról és a M.Á.V. Dombóvár állomásáról Budapestre utazók számára a f. évi szeptember 6. és 7-én Budapest felé közlekedő vonatokhoz 50% mecsékléssel menet-érti jegyeket adnak ki a II. és III. kocsiosztályban. Ezen jegyek f. é. szeptember hó 9-től 13-ig bezárólag a visszazására igénybe vehetők.

Halálozás. J e h u Béla musci-i tanító meghalt 13-ikán agyszélhűdésben.

Rabbi-választás. Dr. G ü n s z Aron, a pécsi középiskolák izr. hitoktatója Varócsn rab-bivá választottat s új állomásra esztörtökön el is utazott.

Jegyző-választás. Izsepen jegyzővé B a l a s s a Pál választott meg.

A kiállítók banketje f. hó 4-ikén, kedden este 8 órákor lesz a Scholtz féle sörösarnokban. Egy terítők ára 2 firt. Jelentkezhet R u p r e c h t Nándornál és a kiállítási irodában.

Szép siker. A „Kiállítási Kalauz”-ból, melyet a pécsi hírlapírók egyesült erővel szerkesztettek és melyről a fővárosi hírlapok oly elismerőleg emlékeztek meg, az első kiadás teljesen és a második kiadásnak is már egy jó része elfogyott, mi lehetővé tette, hogy a „Kalauz” ára 60 krról 40 krra szállíttassék le A 10 ivre terjedő, díszes kiállítású mű, mint a pécsi kiállítás szemlelmi emléke különösen megérdemli a megvételét. Ugyanez áll a „Kiállítási Értesítő” naplapról, (ára 2 firt.) mely a kiállítás minden eddigi mo-zanatát megörökítette és minden pécsi és baranyai ember könyvtárában megérdemelt helye van. Megrendelhetők a könyvkereskedésekben és a kiadóhivatalban, Pécs, Király-utca 14. szám.

Az őszi gyümölcs-kiállítás ma szombaton d. e. 11 órákor nyitnak meg a kiállításit területen. A beérkezett jelentések és tárgyak alapján elmondhatjuk, hogy a kiállítás várakozáson felül gazdag és szép lesz. — Az e kiállítás alkalmából rendezett gyümölcsészeti értekezlet vasárnap d. e. 10 órákor tartatik meg a város közgyűlési tarmében.

A baranyamegyei közsegi tanító egyelet esztörtökki közgyűléséről és az ennek kapcsán megtartott általános tanító gyűlésről részletes ismertetést térhiány miatt csak jövő számunkban hozhatunk.

A szülő kibékülés az iskolával. A tanulós és a család javára írta H e k k i n g e r István pécsi főreálisokai tanár. „Ily cím alatt jelent meg Engel Lajos könyvnyomdájában egy jóvaló paedagógiai értekezés, melyben szerző azon vizsás helyzetet rátaul, hogy a szülői ház nem támogatja az iskola működését, holott éppen a szülői háznak volna kötelessége az iskolát célja elérésében tekintélyével támogatni s egészséges közvéleményével a káros félreértésektől és bántó félretelektől megóvni. Szerző rövid, de velős fejteletében sző először a szülő s az iskola feladatáról, kimutatja az egyező s a különleges vonásokat, különösen pedig a nevelés alapját a szeretetet említi ki, mert akár a szülő, akár az iskola nevel vagy oktat, ha célt érni, ha gyermekét tüvét, boldogságát megalapítani akarja, mint valami bővegevi alaphangból, a szeretetből kell kiindulnia. Azonban míg az őszön, a természet ereje indítja meg a cselekvés folyamatát, addig az iskolát hajlam és vonzódság vezeti munkája teljesítésében. De ugyanezeker szeretet honol a tanár szívében épen úgy mint a szülőében és ez azon közös pont, melyben a szülő s az iskola találkozik. S mert e nevelés szabályai és elve egyik és folytonosak, azért család- és iskolának közös ósvényen kellene találkoznok és a kitűzött cél felé együttes haladás a legtöbb esetben hiányzik. A következő fejteletében szerző tanácsokat ad a szülőknek s kifejti, különösen mire nézve kell a szülői ház s az iskola közt egyvételés, illetőleg meggyezésnek létre jönni. Melegen ajánljuk e füzetet (ára különben is csak 25 kr) tanulmányozását az érdekelteknek, mert a szülő, ki ezt elolvassa, meg fog győződni, hogy az iskola mily keveset kíván tőle, és ha e keveset teljesíti, mennyi anyagi kártól menti meg családját s mily sok gond és erkölcsi megrázkódtatástól óvja meg önmagát és gyermekét.”

A „tukszemirtő”-ra, I. Horváth István körmenői gyógyszerésznek lapunk ma számában foglalt hirdetésére fölívjuk olvasóink figyelmét.

Tüz. Engel József fia nagyborakereskedőnek a Stein-féle házban lévő pincéjében, a hordó-javító helyiségben vasárnap d. e. 11 órakor vi-gyázatlanból tűz ütött ki, mely ha tekintetbe vesszük az udvarban levő faházakat, az istálló, melynek padlása szénával volt tele és hogy a nagy fakereskedés szomszédságában van, föltéte-zegetésé válhatott volna. Egyik munkás u. i., ki a hordók kiegészítésével foglalkozott, vigyázat-lanságból az égő ként egy félig spiritussal telt hordóba dugta. A robbanás pillanat munkája volt. Hogy a munkás, kisebb sebekből eltekintve, súlyosabb sérülést nem szenvedett s hogy a lángok csak egy pár hordót nyaldostak meg, úgy a házépít, mint a munkások gyors segítségének volt köszönhető, kik csakhamar fevessendővel je-pentek meg a helyszínen és újfát álltak a tűz továbbterjedésének.

„Tempera-festés.” Ez a neve azon új festés módjának, mely már Németországban szél-tében divik s melynek alapjai nálunk az utóbbi évben boldogult Trefort Áoston vallás és közok-tatási miniszter rakta le, kiküldvén a festés-mód tanulmányozására Feuchtinger budapesti iparmű-vezetési iskolai tanárt, ki azt el is sajátította s intézetében tanítja is, minő sikerrel: mutatja ez intézetnek a minta rajzközele és rajztanárképző-intézetét együttesen elhelyezett kiállítása a helyvá-rosi népiskola termében. A tempera-festés enyves festékekkel történik; különösen alkalmas falfestésre úgy a színeses korlátlanágánál, mint különösen a plasticitásnál fogva, mely igazán meglepő. A tempera-festés a szoba-festést rövid idő alatt a művészet fokára fogja emelni.

Uj képek. A felső kiállítás tárgyai újra szaporodtak és pedig a pécsi főreáliskola képtár-ával, melyet Irinyi Sándor alapított oly mó-don, hogy külföldi akadémiákon (Münchenben, Nürnbergben) s itthon természet után festett és rajzolt képek a reálisoknál adományozta. A képek között van 7 tanulmányfaj (4 festmény és 3 rajz), 3 tájkép, 2 állattanulmány, 3 olajfest-mény (a karthausi, pécsi rózsák és egy olasz nő, ez utóbbi másolás a nemzeti múzeum birtoká-ban levő eredetiről), 1 redótanulmány (szénrajz) s végül 2 tájkép, melyek továbbra is Irinyi ur tulajdonát képezik. A képesport az emeleti foly-ósó végében van úgyesen elhelyezve és nagy tetszésben részesül.

Divatcikkek. pipere árúk ruházati tár-gyak igen vastagok gyűjteményét állította ki, írja a „Kiállítási Értesítő” a jóhírű „Kreiner és Krausz” pécsi divatár czég. A kiállított tár-gyak a „ruházati ipar” szakosztályban, a nögyelt épületének egy termében, díszes szekrényben vannak elhelyezve és meggyőzően beszélnék a „Kreiner és Krausz” czég finom ízléséről, mely-nek a Király-utczában levő üzlete a legnagyobbak közé tartozik s a melynek berendezése a kiállított tárgyak által a szemlélőben ébresztett jó vélemények csak megőstieni és fokozni tudja.

Eszékiek Pécsen. Az eszékiek, mint az lapunkban lejelezett, vasárnap d. e. 10 órakor érkeztek hozzánk külön vonattal. A kirándulás-ban 127-en vettek részt, többnyire az eszéki gaz-dasági egyület és a kereskedelmi iparkamara tag-jai. A kirándulás létrejötté túlnyomó részben Weismayer bankár (az eszéki menetjegyjelződa társfőnöke) búgólkodásának és a magyar állam-vasuti igazgatóság előszákszerűségének köszönhető. Az eszékiek fogadtatására R a t h Mátyas veze-tése alatt a kiállítási bizottság számos tagja és nagyszámú intelligens közönség jelent meg a pályaháznál, mely a pontosan megérkező, horvát és magyar zászlókkal föllobogzó vonatot dörgő öljénzettel fogadta. A vendégek kiszállása — köz-ök számos igen csinos hölgy, kik között a ren-dezőség csokrokat és kiállítású czukorkákat osz-tott ki — R a t h Mátyas a kiállítási bizottság és E l v e r s z á n d ó r a gazdasági egyület nevében üdvözölték őket, kiknek az eszékiek nevében a kirándulás vezetői: Bartolovich Károly keres-kezelmi és iparkamarai elnök és Schmidinger József főerdész, a földművelési egyület alelnöke válaszoltak, az első reményét fejezte ki, hogy nemcsak a hasonló alkalomból az eszékiek is vi-szszonozhatják a pécsiek szíves fogadtatását, a má-sodik kijelentve, hogy tanulni jöttek ide, tudva azt, hogy Baranyában a gazdasági és ipari kul-túra mily előrehaladott fokon áll. Ezután a ven-dégek részint kocsin, részint gyalog a kiállítási helyiségeket tekintették meg. A látottak nemcsak tetszést, hanem valóságos elragadtatást kellettek bennök, a mi nem csakélység, tudva azt hogy a

kirándulásban Eszék polgárainak legintelligensebb elemei vettek részt, köztük: dr Ittlinger Eszék város tartománygyűlési képviselője, M a c h á n s z k y pénzügyi tanácsos, Hilf Kál-mán vasuti forgalmi ellenőr, ki a vonatot ve-zette, Lizatz tanfőnökelő, dr Winter Vilmos ügyvéd, dr Mezera megyei orvosi, Weismayer bankár, Kugler pósta-főnök, Hahn Viktor hírlap-író, Pfeiffer nyomdatulajdonos, Weisz Ferenc lő-vasut-tulajdonos, Miskolczy, Kunetz, Steiner, Bachrach kereskedők stb. — Délután 1 órakor közös ebédre gyűltek össze a vendégek a kiállítási vendégfogléban, hol már ekkor számos pécsi várta őket. Ott voltak Nádosy Kálmán, Ráth Mátyas, Elversz Nándor, Károly Ignác espre-s-riébenos, dr Záray Károly stb. Az első pohár-köszöntőt Nádosy mondotta a vendégek (ma-gyar nyelven), a másodikat Károly Ignác (hor-vátul), mely nagy tetszéssel fogadtatt. Pohár-köszöntőt mondak még: dr Ittlinger a horvát magyar testvérségre és Pécs városára (horvátul), Ráth Mátyas (németül) Balakovitsra, Elversz Nándor (németül) Schmidingerre és a hozzá-kan jött szlavón hölgyekre, Balakovits (németül) Ráth Mátyasra. Schmidinger német köszön-tjét e szavakkal végző: „Éljen Magyarország, éljen Pécs város!”, dr Winter (magyarul) a kiállítási rendezéséget éltette. Feiler Mihály (magyarul) a horvát magyar testvérségre, a Magyarország iránt mindig jó indulattal viseltető Slavoniát és Eszék város képviselőjét: dr Ittlingert éltette, hangsú-lyozva, hogy négyen is itt van ez ideje annak hogy a magyar és horvát kölcsönösen megértés-ék egymást. Pohárköszöntőt mondak még Kugler (németül) Károly Ignácra és Miskolczy a magyar kereskedelemre; Weismayer bankár (németül) a kiállítási rendezéséget éltette, mely oly szerencsés, hogy már most nincs deficitje. Ezzel a lakoma véget ért, de csak azért, hogy a Litzke-pavilonban egy kis parázs pezsgőszéssel folytassák, hol szintén számos fölköszöntő mon-datot. Innen a vendégek a székesegyház meg-tekintésére mentek s este egy része visszatért Eszékre, egy másik rész azonban még hétfőn is itt maradt nálunk. Az eszékieknek nagyon meg-tetszett Pécs városa és a kiállítás, úgy már most bizonyos, hogy a kiállítás tartama alatt még egy kiránduló társaság eljön hozzánk, annyival inkább, mert a vasárnapi kirándulók nagy részét egy tekintélyes és nagy rokonságú férfi te-metés odahaza maradni kényszeríté — Ha ismét eljönnek az eszékiek, reméljük, hogy nagyobb-szerű és igazán vendégiszerező fogadattásban részesítjük őket. Ez a polgárságnak és a városnak is kötelessége.

Angster jubileuma. Századik orgonája megépítésének jubileumát ünnepli a jövő hó első hetében Angster József orgonaeépítő. Érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy a már de-recedő derék műiparos 1807-ben és pedig augusztus hó 21 én lépett városunkba mint vándorló legény, tehát most kedden mulott 21 éve annak, hogy Angster városunkba érkezve itt letelepedett. Első orgonáját 1809. év tavaszán kö-szítette a pécsi izraelita templom számára. Ezen mű különös sikere után, amely még ma is mes-termű, meg főn Angster hírneve alapitva; de ezért az üzlet lassan haladt, mignem 1876-ban a kalocsai dóm orgonáját készítette el, mely után már örvendetes lendülettel vett az üzlet. A nagy-szerű mű sikerére Hajnal Lajos kalocsai érsek a „kalocsai érseki orgoná építő” címet ajándé-kozta Angsternek. 1876-ban légnymatu gépeire kizárólagos szabadalmat nyert s 1879-ben a székes-fehérvári kiállításban arany éremmel lett kitüntetve. Ezek után az intézet hírneve nemcsak műveinek szolid kivitele, jó és kellemes hangja, hanem legfőképpen crescendo és decrescendo orgonái által, melyek meglegőben nagyszerű hatást idéznek elő, mindinkább emelkedett, a megren-delesek mind sürűbben jöttek úgy, hogy rövid idő alatt az ország legnagyobb orgonaeépítő inté-zetévé fejlődött. Most a műhelyek a szomszédos helyek megvétele és újabb építkezések által egy teljes két emeletes műhelyt és egy nagy orgona-termet létesített, ahol legközelebb a pécsi új dóm most munkában levő orgonája lesz felállitva és meghangolva. A jubileumól annak idejében referálunk fogunk.

Zrinyi-estély. A „Szigetvári olvasó egyület” Zrinyi Miklós hó „estelenek 322-ik évfordulójá alkalmaival 1888. évi szeptember 6-án saját helyi-ségében a kert fényes kivilágítása és tájjelkép-mellett táncestélyt rendez, kezdete 8 órakor. Be-lépt-díj tagoknak és családtagjaiknak személyen-

kint 30 kr., nem tagoknak 1 frt. A tiszta jöve-delem az egyület könyvtára javára fordittatik, mel célra felállitások köszönhető fogadtattak.

Aki nem állított ki. Pécs város elsőrendű iparosai közül nem egy találkozik, aki egy, vagy más okból a kiállításon nem vett részt, Ezek között van ifjabb B u d a y szoba-festő, kinek jó híre általánosan el van ismerve nemcsak Pécsen, hanem a messze vidéken is. De bár, mint mon-dotuk ifjabb Budaynak külön kiállított tárgyai nincsenek is, képessége és szorgalma műveit mégis szemlélhetjük és pedig az igazgatósági pavillon-ban, melynek festését — teljessen díjtalanul ő vég-zé, tetemes, több 100 ftra menő áldozatot hozva s ez által nagyban hozzájárul a pavil-lon tetszetősségéhez, mely minden kétség kívül áll. Három nagyobb és négy kisebb helyiség van e pavillonban, melyeknek festését, úgy szintén az épület külső festési munkálatait is ifjabb Buday vég-zé oly finom ízléssel és sikerrel, mely az ő munkáját jellemzi s mely már-már a művészet fokát megközelíti. A czégtetésben való kiváló találakonyáságnak és jó ízlésének is számos jelét nyilváníta Buday egy e pavillonban, mint a kiállítási egyéb helyiségein; szóval ifjabb Buday szakmájában oly kitűnő, hogy nem kell félnie az összeha-onlítottól; kiállja j a versenyit mindenkor a pécsi ipar dícsőségére, mint arról nemcsak Pécsen és Baranyában hanem Tolnában, So-mogyban, sőt a Dráván túl is szélbelen meg vannak győződve, mert alig van urasági kastély és épület, melynek festésével ne ifjabb Buday bizatnék meg, ki erre a bizalomra való-ban méltó és annak mindenkor legjobb akarattal igyekszik megfelelni.

A sertés-kiállítás megnyitása. Nádosy Kálmán kiállítási elnök h ő 2 ón 9 órakor megjelenvén, a sertéskiállítás (a sertésüzőlak telepen) üdvözölte a jelenlevőket és egy rövid de válogatott szavakból álló beszédben körülmé-nyesen fejtegette a sertéskiállítás czélját, mely az lenne legfőképp, hogy a vidéki közönség érde-kelődését a tenyészt-állatok okserű megválasztá-sá iránt minél jobban felkeltse és fokozza és fő-őhaja az lett volna, hogyha megynék községek lakossága minél többet állított volna ki, vagyis minél nagyobb mennyiségben lett volna a hazai tenyészt-nyag bemutatva, de sajnálatul győző-dött meg róla, hogy dacára a többszöri felhívá-soknak, polgáraink még mindig nagyon csekély részben mutatták be tenyészt-nyagukat, melynek oka csak az egyes községekben hiányos felvilá-gosítás lehet, emnélfogva kéri elnök a jelenlevő urak szíves közreműködését, hogy hassanak oda mindnyájan, hogy a közönség az állattenyészt-tés iránti érdeklődés fokozódjék s világossátsk fel a községek lakóit arról, hogy a tenyészt-állatok helyes és czélirányos megválasztása által a ser-tésenyésztést a gazdasági jövedelmek egyik fő-tenyésztővé tehetik, s ha ezt polgárságunk sikerül megértetni, úgy erősen hiszi, hogy a jö-vényben nyilendő kiállításban közönségek tömegesen fog megjelenni tenyészt állataival s így kiállításunk czélja is ufog érve lenni, melyek után az egybe gyűlteket eljog üdvözölve, a kiállítást megnyi-tottnak nyilváníta. A sertésüzőlak telepen hiza-lalásra tartott sertésektől eltekintve, a következő sertés tenyésztők állítottak ki sertéseket: Dras-kovits Iván gr. (B.-Selye) 6 drb mangalicza fajtát, Nádosy István és Kálmán (Szt. Lőrincz) 18 drb. mangalicza fajtát, Nagy Károly (Csakadia) 8—10 drb mangaliczát, Szabcheny Ferencz gr. (Tar-nócza) 12 drb yorkshire-i sertést, Túrónyi Bie-dermann Ottó és Részó (Mozsg) 20 drb man-galiczát, Beck Imre (Gerde) 12 drb mangaliczát, Oroska Géza (Gyula-puszt) 5 drbot, köztik 3 drb. poloud chinai fajtát, Mikes János (M.-Péterd) 20 drb. mangalicza és Bersehire keresztetett, Sidlauer József (Iványi) 22 drb. mangaliczát s végül Stern A. és fia (Pata) 14 darab bergshire és mangalicza keresztetett.

Lókiállítás. Vasárnap d. e. 9 órakor nyi-lott meg a szigeti külvárosi Lakits-féle honvéd laktanya istálló és nyílt helyiségeiben a gazdag és szép állományú lókiállítás. Kardos Kálmán főispán távol lévén, Jeszenszky Ferenc alispán jelent meg a megye részéről. Nádosy Kálmán a következő beszédet intézte hozzá: „Nagyságos alispán úr! Mielőtt a szemle megtartására fel-kérem, köszönetemnek adok kifejezést, hogy mint a megyei lótenyésztési bizottság elnöke, az idő-leges lókiállítás alkalmaival bemutatott lovak magbírástánál a jury-elnökséget elfogadni méltó-ztatott. Örvendéssel jelöl fölemlítem, hogy a jelen lókiállításban földművelés gazdáink kiállított

Radeini savanyuforrás és fürdő.

Mint gyógyviz.

A radeini savanyuforrás a leggazdagabb nátron-lítion tartalma savanyuforrása Európának Különösen hat mindazon betegségekben, melyek hűgysavak főlegesen alapulnak, minők a csúsz-, epe-, hűgy- és vese-kő és megbesülhetetlen gyógyszer aranyeres és hólyag-bajokban, és eltarthatóság ellen, a gyomrórban és végelben képződő savanyúság ellen, dugulásokban, hurutokban és idegbántalmakban.

Mint ivóviz.

Gadag kénsav és kénsavas nátron tartalma, kellemes íze, gyógyzóó habzása a radeini savanyuvizet a legkedvetlenebb itató itallá teszi. Savanykás borral vagy gyümölcsnedvvel és cukorral keverve erősen habzó és szomjartó italt ad, melyet ásványos pezsgőnek neveznek.

Mint óvszer.

Nagyon kiterjedt használatnak örvend a radeini savanyuviz mint véd- és óvszer roneselő toroklob, bárányhimlő, hideglégés és kolera ellen.

Fürdők és lakások.

A fürdők vasas és savanyuvizből tetszésszerűen hőmérséklettel készítettnek és kipróbált hatásuk van csúsz. rheuma, női betegségek, vérszegénység, sápkor, hysteria magtalanág ellen. (Egy fürdő ára 35 kr. Szobáinak: 30 krtól 1 frtg.)

Kénsavas lithion mint óvszer.

Egy liter radeini savanyuviz 0.06 gramm kettős szénasavas lithionat tartalmaz, tehát oly adatot, melyen kezdetben nem igen lehet tudni. Mily értéke van e redővül erős alkalicus, mint gyógyyszernek, mutatják Garrod kísérletei melyek mindenütt megerősítést nyertek, ő csont és porc durabokat, melyeket csúszban szenvedőkől vett, és melyek egészen hűgysavas nátronnal voltak bevonva, egyenlő erős kali, nátron és lithion oldatba tett. A két első oldat csaknem semmit sem hatott, az utolsó azonban oly erősen, hogy a kőszénasavas lerakódással telített csonttarakok rövid idő alatt egészen megszabadultak a bajtól. Ez arra ösztönöz őt, hogy szénasavas lithionnal kénsavbetegteknél teszt kísérletet, kiknek lelleplelései csakhamar csekélyebbek lettek és vegre teljesen megszűntek. E sikereket hasonló körülmények között más orvosok is elérték.

A víz eredetiségének fölmerése czéljából minden dugóra félköralakban RADEIN szó van beésvetve.

Prospektusokat ingyen és bérmentve küld: Curanstaill Sauerbrunn Radein in Steiermark

Kizárólagos képviselő: **Winya Sándor** közvetítő cégnél. Kapható Pécsen: **Eizer Janos** kereskedő, **Weiller N. Janos** borkereskedő és **Spitzer Adam** kereskedő cégeknél, valamint minden nevezetesebb kereskedésben és vendéglőben.

34/04
1888. **Árlejtési hirdetmény.**

Az alólit m. kir. pénzügyigazgatóság által 1889. évben számképlendő papír és egyéb irodai szerek úgy a könyvkötői munkák biztosítása végett folyó évi szeptember hó 20-án délelőtti 10 órakor az addig besadandó irásbeli ajánlatok felbontása és a vállalkozó meghatározása fog eszközöltetni, felhivatnak mindazok, kik említett tárgyak szállítására vállalkozni szándékoznak, hogy 60 kros bélyegjeggyel ellátott zárt irásbeli ajánlatokat, melyhez a papíra néve 80 frtnyi, egyéb irodai szerekre, valamint a könyvkötői munkákra is külön-külön 20 frtnyi biztosítékot készpénzben, vagy a fennálló szabályok szerint biztosítékképen elfogadható értékpa-pirokban esztalolandó, folyó évi szeptember hó 19-ikének déli 12 órájáig ezen kir. pénzügyigazgatóság főnökenél annál bizonyosabban nyújtsák be, mert később érkező ajánlatok tekintetbe vétetini nem fognak.

Az ajánlatokhoz a papírcemk egy minta ive 100 iv sulyának kitétele mellett, úgy az egyéb szerek mintapédányai is csatolandók.

Egyuttal megjegyzetük, hogy ezen pénzügyigazgatóság fenntartja magának ama jogot, hogy az ajánlattevőkben minden körülmények között szabadon választáshason és a szállítást saját belátása és tetszése szerint adhasssa át.

A szállítási feltételek, valamint a szállítandó tárgyak jegyzéke alólit m. kir. pénzügyigazgatóság irólv-vezetőjénél megtekinthetők.

Pécsen, 1888. augusztus 14-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Ma és mindennap!

Délelőtti 10-11 óra és délután 4-5 óra közt a pécsi kir. litus iparszarnokában egy újonnan feltalált, és kir. kizárólagosan szabadalmazott vajköpülő géppel edes tej, tejszín vagy tejfölöt 3-5 perc alatt a jegesztettb- a legiz-tetesebb vaj készítettnek.

Legujabb vajköpülő gép „Express”.

Ezen gép a legelegánsabban, tartós ércből készült, könnyen tisztítható s kezelhető. Készletben következő nagyságban és árban kapható:

I. sz. 5 ltr térfogat	8 frt
II. " 10 " "	11 50.
III. " 20 " "	18 frt
IV. " 50 " "	45 "

Naponkint
működésben
látható a
kiállításban?

Megrendelések BALSAM ly. hez, a cs. k. szabadalmazott vajköpülő gép szabadalom tulajdonosához a készítőjéhez intez-niük

Bécsbe, Schifffamtsgasse No. 14. F. K

Árjegyzék ingyen s bérmentve.

Egyedüli képviselő Pécsen:

PACHERE. úr Széchenyitér.

HELD GUSZTAV

kárpitos és díszítő üzlete

(Pécsen, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja dús választékú

kész kárpitozott butorait.

Legdivatosabb szoba berendezések,

— ottomanok, —

legujabb párisi

haló-dívanok

továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdíszítések, legelegánsabb butorszövetek, függönyök rojttal, szőnyegek gyári áron számíttatnak — Egyuttal ajánljuk mindenféle butor-, díszítő és bármily stílv szoba-kárpitozás kivitelére a legegyszerűbbtől a legdrágábbig a lehető legutányosabb áron.

2192 **HELD GUSZTAV.**

22-9

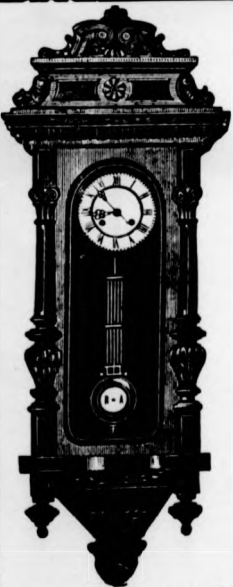
! Legnagyobb választék !

Arany, ezüst zsebórák, inga, salon, ébresztő- és konyhaórák legjobb szerkezettel és igen csinos legujabb divatu kiállításban gyári áron kaphatók

5 évi irásbeli jó tállás mellett

SCHÖNWALD IMRE

óras és ókszerészsnél.

Főüzlet:
Pécs, király-(fő) utca
a „Hattyú”-épületben.

Műhely:
Pécs, király-(fő) utca
Mestris-féle ház 38. sz.

Mindennemű órajavitások bármilyen rossz karban levők saját műhelyemben legolesóbban és legpontosabban eszközöltetnek. Ékszer, arany és ezüsttárgyak átalakítása és javítások legosinosabban és igen olcsón készítettnek. — Ujdonságok dús választékban, drágakő, arany-, ezüst-úruk- és zsebórákban.

